Patraukliausia Lietuvos turizmo traukos vietovė – Pakruojo dvaras

Šiaurės Lietuvos krašte, garsėjančiame aludarystės tradicijomis bei bajorų virtuve, dešiniajame Kruojos upės krante – klasicistinio stiliaus dvaras, patekęs į Rekordų knygą kaip didžiausias iki šių dienų išlikęs dvaro pastatų kompleksas mūsų šalyje. Jame visais metų laikais, tiek vasarą, per naktigonę, tiek kalėdmečiu, klausant pasakos apie Spragtuką, galima pasinerti į dvarišką gyvenimą ir dvaro istorijas – apie baronus fon Ropus, apie to meto dvaro technikos stebuklus, vėjo malūną ar net lietuviškojo Robino Hudo, Tado Blindos, ūsus. Pakruojo dvaras skelbiamas Patraukliausia Lietuvos kultūrinio turizmo traukos vietove 2017.

Lietuva Europos Komisijos inicijuotame Patraukliausios turizmo vietovės projekte EDEN (European Destinations of Excellence) dalyvauja jau nuo 2008 m., teikdama paraišką daliniam finansavimui gauti. Kaskart Europos Komisija skelbia vis kitą temą patraukliausiai turizmo vietovei išrinkti. Šiemet tema buvo kultūrinis turizmas, ir projekte dalyvavo tokios Europos šalys kaip Malta, Kroatija, Ispanija, Prancūzija, Airija, Suomija, Belgija ir kt. Lietuvoje sulaukta rekordiškai daug – net 33 paraiškų iš skirtingų šalies regionų. Pagal Europos Komisijos nustatytus kriterijus jas vertino ekspertai tiek iš Vilniaus universiteto, tiek iš Vilniaus savivaldybės administracijos, tiek iš Kultūros paveldo departamento, tiek iš Ūkio ministerijos bei Turizmo departamento. Galutinis sprendimas buvo priimtas tiesiogiai aplankius daugiausiai balų surinkusius objektus, viso – 11, nes du objektai surinko vienodą balų skaičių.

„Pakruojo dvaras – ne tik vietinio turizmo perlas, bet ir turintis potencialo sudominti Europą. Simboliška, kad Lietuva turi 7 UNESCO objektus, o nuo šiol turės ir 7 EDEN vietoves – norėtųsi, kad jos būtų stiprus masalas turistams,

norintiems kuo geriau pažinti Lietuvą kaip patrauklią šalį kelionėms. Pripažinimas Europos mastu – itin reikšmingas, nes ne tik padidins vietovės žinomumą ir pritrauks turistų iš užsienio, bet ir prisidės prie Lietuvos kaip patrauklioms turistinės šalies garsinimo“, – nepailstančius Pakruojo dvaro šeimininkus sveikina laikina Turizmo departamento vadovė Indrė Trakimaitė-Šeškuvienė ir skelbia dvarą karščiausia 2018-ųjų metų vietove kelionėms po Lietuvą.

5 vietą projekte užėmė Raudondvario dvaras (Kauno r.), masinantis lankytojus grafienės Rozalijos istorijomis apie Tiškevičių aistrą citrusams ir atkurtą apelsinų sriubos receptą. 4 vietoje – Užugirio dvaras (Ukmergės r.), kuriame įminti pirmojo Lietuvos prezidento A.Smetonos ir jo žmonos pėdsakai, mat dvare pirmoji pora vasarodavo. 3 vietoje – Ilzenbergo dvaras (Rokiškio r.), puoselėjantis biodinaminį ūkį ir Meilės salos legendas. 2 vietoje – Jurbarko krašto renesanso perlas Panemunės pilis, kviečianti lankytojus į lobio paieškas.

Tarp 2017 m. finalininkų pateko ir unikalus „Baltosios“ ir „Raudonosios“ sinagogų kompleksas Joniškyje, ir Marijampolės cukraus fabrikas, atveriantis turistams vartus saldžių ekskursijų metu, ir Šlyninkos malūnas (Zarasų r.), kuriame, sakoma, gyva „Velnio nuotakos“ dvasia, o svečiams užmaišomi blynai iš ką tik maltų „razavų“ miltų. Taip pat – „mažosiomis Rumšiškėmis“ vadinamų Kleboniškių bei ne tik tulpių žydėjimu, bet ir 5 km ilgio alėjomis, tvenkiniais su 15 salų ir 22 liūtų tiltais garsėjančio Burbiškio dvaro (Radviliškio r.) kompleksas. Patraukliausia Lietuvos kultūrinio turizmo vietove pretendavo tapti ir Paežerių dvaro sodyba, sauganti ne tik iš Suvalkijos kilusių šešių Vasario 16-osios signatarų istorijas, bet ir Belvederio bokšto legendą apie nelaimingą grafo meilę, ir Radvilų laikus menanti Biržų pilis.

Apie patraukliausias turizmo traukos vietoves Lietuvoje yra sukurti video, profesionalios fotografijos. Žinia apie jas buvo skleidžiama socialiniuose tinkluose, spaudoje. 2018 m. kovo mėn. Pakruojo dvaras bus pristatytas iškilmingoje ceremonijoje Briuselyje kartu su kitomis išskirtiniausiomis Europos kultūrinio turizmo vietovėmis.

Ankstesni laimėtojai: EDEN projektą „Patraukliausia Lietuvos turizmo vietovė 2015. Turizmas ir vietinė gastronomija“ laimėjo Druskininkų savivaldybėje kepamas šakotis; 2013 m. EDEN nugalėtojas – Telšiai kaip vietovė, pritaikyta visiems; 2011 m. „Lietuvos turizmo traukos vietove“ buvo paskelbtas Všį Rokiškio turizmo informacijos centro projektas „Rokiškio dvaro sodyba“ kaip

išskirtiniausias atstatytas ir pritaikytas turizmui statinys Lietuvoje; 2010 m. Lietuvos darnaus vandens turizmo traukos vietove išrinktas Zarasų rajono turizmo informacijos centro projektas „Zarasų kraštas – dangaus krantas žemėje“; Nemuno deltos regioninis parkas 2009 m. pelnė išskirtinės gamtos, kultūros ir turizmo darnos vietovės vardą; o „Lietuvos turizmo traukos vietovė 2008. Nematerialus paveldas“ laimėtoju buvo išrinktas Žemaitijos nacionalinis parkas.

EDEN (angl. European Destinations of Excellence) apdovanojimai skiriami naujoms, mažai žinomoms Europos turizmo vietovėms 27 šalyse narėse ir šalyse kandidatėse. Išrinktos vietovės įsipareigoja puoselėti socialinį, kultūrinį ir aplinkos tvarumą. Rinkdama šias vietoves EDEN siekia atkreipti dėmesį į Europos turizmo vietovių vertybes, įvairovę ir bendras savybes. Ji padeda skleisti informaciją apie naujas Europos turizmo vietoves, sukuria sąlygas visoje Europoje keistis gera praktika ir skatina ryšius tarp apdovanojimus pelniusių vietovių. Geriausio kultūrinio turizmo projekto rinkimus įgyvendina Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos vykdydamas 2017 m. EDEN projektą „Lietuvos turizmo traukos vietovė 2017. Kultūrinis turizmas”.

Valstybinio turizmo departamento pranešimas